

Mats Cronqvist
Avfall
08-508 465 51
mats.cronqvist@stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2013-03-14

Handlingsplan för ökad insamling av matavfall i Stockholms stad för biologisk behandling. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att överlämna tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Marita Söderqvist
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholms kommunfullmäktige har i budget för 2012 beslutat ge kommunstyrelsen och Stockholms stadshus AB uppdrag att ta fram en handlingsplan för att nå det nationella målet om insamling av matavfall för biologisk behandling. I handlingsplanen har många olika förslag presenterats för att ställda mål ska kunna uppfyllas. Beslut om medel för investering samt plats för lokalisering måste fattas inom snar framtid om nya eller befintliga anläggningar ska hinna färdigställa i tid. Möjligheten att behandla matavfallet vid Stockholm Vatten är inte helt klart. Förslaget att låta juridiska avdelningen utreda möjlighet till ökat samarbetet är angeläget och behöver snarast påbörjas. Om den statliga avfallsutredningen om ansvarsfördelning går igenom, behöver

Bilaga 1: Stadsledningskontorets förslag till beslut

Bilaga 2: Handlingsplan för ökad insamling av matavfall i Stockholms stad för biologisk behandling

handlingsplanen revideras för att målen ska kunna uppnås. I utredningen saknar kontoret en kostnads/nyttoanalys av konsekvenserna med förslagen.

Bakgrund

Stockholms kommunfullmäktige har i budget för 2012 beslutat ge kommunstyrelsen och Stockholms stadshus AB uppdrag att ta fram en handlingsplan för att nå det nationella målet om insamling av matavfall för biologisk behandling. Denna handlingsplan har nu skickats ut som en internremiss till trafikkontoret. När uppdraget formulerades var delmålet uttryckt såsom att senast år 2015 ska minst 40 % av matavfallet från restauranger, storkök och butiker återvinnas genom biologisk behandling. Sedan dess har även matavfall från hushåll tagits med och staden har höjt målet till 50 % insamlingsgrad år 2018 och rapporten har beaktat detta.

Kontoret har deltagit i arbetet med att ta fram handlingsplanens avsnitt ”Nuläge i Stockholm” och ”Förslag på åtgärder för att öka insamlade mängder”. Kontoret har också bistått andra verksamheter med uppgifter om insamlade mängder avfall samt effekter av olika insamlingsmetoder och -system.

Trafikkontorets synpunkter

Generellt kan sägas att förslaget på ökad insamling av matavfall innebär en stor omställning och förändring av både insamlingsssystem och behandlingsmetoder. Det är därför av stor vikt att samtliga inblandade parter gör sitt yttersta för att målen ska kunna uppnås.

Statliga avfallsutredningen

Under år 2012 presenterades en statlig utredning om ansvarsfördelning av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall. Utredningens förslag är att ansvar för avfall som uppkommer inom verksamheter som exempelvis handel, restaurang, kontor, hotell flyttas från kommunerna och övergår till en fri marknad. Kommunerna kommer enligt förslaget istället få ett ansvar för insamling av förpackningsmaterial, vilket för närvarande producenterna har ansvar för.

Om förslaget går igenom medför det stora konsekvenser för bland annat mängd tillgängligt matavfall och insamling av förpackningsmaterial i Stockholms stad. Matavfall från restauranger och storkök, vilka både idag och i handlingsplanen är den kategori där insamlad mängd är störst, läggs utanför det kommunala ansvaret. Då denna insamling dessutom är den kostnadseffektivaste, medför det dessutom

att kostnaden kommer att öka för att målen ska kunna uppnås. Investeringsbehov och kostnad för behandling kan också behöva justeras vid ett statligt beslut om insamlingsansvar.

Får kommunerna ansvar för insamling av förpackningar kan en metod vara att dessa sorteras i en optisk sorteringsanläggning. Möjligheten att samsortera matavfall och förpackningar i en sådan sorteringsanläggning bör beaktas inför projektering och beslut. För villafastigheter kan ett alternativ vara att insamling av matavfall, förpackningar och restavfall sker i flerfackskärl, vilket medför enkel sortering och hög servicenivå för denna kundgrupp.

Behandlingsanläggningar

I den växande och förtätande staden har många aktörer önskemål om ytor eller plats för lokaliseringar. I utredningen har det konstaterats att anläggningar för såväl sortering som behandling saknas för de mängder som tillkommer, både i staden eller i närliggande kommuner. Placering av anläggningar är också en viktig faktor att ta hänsyn till. Är anläggningen logistiskt rätt placerad innebär detta lägre kostnader samt lägre miljöpåverkan i form av utsläpp. Utredningens förslag om lokalisering av optisk sorteringsanläggning i Högdalens industriområde (3.4.1 sid 19) måste av dessa anledningar utredas vidare.

För att hinna färdigställa nya eller uppgradera befintliga anläggningar måste beslut om medel för investering samt plats för lokalisering fattas inom snar framtid.

Behandling av matavfall vid Stockholm Vatten

Med nuvarande organisationsformer mellan insamlingsansvarigt kontor och Stockholm Vatten är det inte möjligt att öka samarbetet utan offentlig upphandling (pkt 3 sid 13). Utredningens förslag att låta juridiska avdelningen utreda möjlighet till ökat samarbetet är angeläget och behöver snarast påbörjas.

Sorteringskostnad

Utredningens uppgift om en sorteringskostnad på 290 kronor per ton (pkt 3.4.1 sid 18) avser endast själva driftkostnaden. Om samtliga kostnader som drifts-, avskrivnings-, räntekostnad mm medräknas är beloppet högre än de 290 kronor per ton som nämnts. Den totala kostnadspåverkan som är beräknad till 105,3 mnkr (pkt 3.5 sid 21) är betydelsefullare i den aspekten att alla kostnadspåverkande moment har beaktats i beräkningen.

Hämtavgifter

De hämtningsavgifter som beskrivs av stadsdelsnämnder (pkt 4.5.5 sid 40) stämmer inte för matavfallsinsamling som kontoret ansvarar för. Vid utsortering av matavfall ges en rabatt på 40 % på matavfallet jämfört med avgift för osorterat hushållsavfall. Vid övergång till matavfallssortering måste abonnemanget för hushålls justeras, att antalet kärl minskas, kärl med mindre volym används eller att hämtningsfrekvensen sänks. Om justering inte görs ökar den totala kostnaden. Matavfallsinsamling medför dock totalt sett högre kostnader som behöver kompenseras via taxan.

Stadens verksamheter

Stadens verksamheter har generellt en stor möjlighet att påverka insamling av utsorterat matavfall genom att både investera i utrustning och ställa krav på att hyresgäster sorterar ut matavfall. Detta bör utnyttjas vid varje tillfälle som erbjuds.

Stadsbyggnadsnämndens åtgärdsförslag

Kontoret ser i stadsbyggnadsnämndens förslag (pkt 4.8 sid 44) att vid nybyggnation samt vid ombyggnation som kräver bygglov kan krav ställas på avfallsutrymmen. Här kan påpekas att det är av stor vikt att detta sker i planeringsfasen, då det kan vara svårt att senare bygga om eller göra andra förändringar så att insamling av utsorterade fraktioner möjliggörs.

Kostnads/nyttoanalys

I utredningen har många förslag presenterats hur insamling, utsortering och behandling av matavfall kan utföras. Utsortering och separat behandling av matavfall innebär högre kostnader. Kontoret ser att utredningen behöver kompletteras med en kostnads/nyttoanalys, som belyser miljöeffektiviteten av föreslagna investeringar och kostnadsökningar.

Remissmaterialet

Trafik- och renhållningsnämnden godkänner och överlämnar detta tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remiss av ”Handlingsplan för ökad insamling av matavfall i Stockholms stad för biologisk behandling” Dnr: 303-442-2012.

Slut